

תלמוד בבלי – מסכת זבחים
פרק שנים עשרה - טבול יום
עריכה: אבי גורמן

[צח ע"ב]

מתני' :

טבול יום ומחוסר כיפורים - אינו חולקין בקדשים לאכול לערב.
אונן - (אינו) נוגע ואינו מקריב, ואינו חולק לאכול לערב.
בעלי מומין - בין בעלי מומין עוברין בין בעלי מומין קבועין - חולקין ואוכלין, אבל לא מקריבין.
כל שאינו ראוי לעבודה - אינו חולק בבשר, וכל שאין לו בשר - אין לו בעורות.
אפילו טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים - אינו חולק בבשר, שנא' (ויקרא ז, לג) "המקריב את דם השלמים [ואת החלב מבני אהרן] לו (יהיה) [תהיה שוק הימין למנה"]].

[צט ע"א]

גמ' :

מנא הני מילי?
אמר ר"ל: דאמר קרא (ויקרא ו, יט) "הכהן המחטא אותה יאכלנה" - כהן המחטא יאכל, שאינו מחטא - אינו אוכל.
וכלל הוא? והרי משמרה כולה דאין מחטאין ואוכלין?
ראוי לחיטוי קאמרינן.
הרי קטן - דאינו ראוי לחיטוי ואוכל?
אלא מאי "יאכלנה" – יחלקנה. ראוי לחיטוי – חולק, שאינו ראוי לחיטוי - אינו חולק.
הרי בעל מום - דאינו ראוי לחיטוי וחולק?!
בעל מום - רחמנא רבייה, (ויקרא ו, כב) "כל זכר בכהנים" - לרבות בעל מום.
ואימא "כל זכר" - לרבות טבול יום?
מסתברא בעל מום ה"ל לרבוויי, שכן אוכל.

אדרבה טבול יום הוה ליה לרבוויי, דלאורתא מיחזא חזי?

השתא מיהא הא לא חזי.

רב יוסף אמר: מכדי מאי "יאכלנה" – יחלקנה, לכתוב רחמנא יחלקנה? מאי יאכלנה?
- ש"מ ראוי לאכילה חולק, שאינו ראוי לאכילה אינו חולק.

בעי ר"ל: בעל מום והוא טמא, מהו שיחלקו לו? כיון דלא חזי ורחמנא רבייה - לא
שנא מה לי טמא מה לי בעל מום? או דלמא ראוי לאכילה - חולק, שאינו ראוי לאכילה
- אינו חולק?

אמר רבה: ת"ש - כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב. - ש"מ
ראוי לאכילה בעינן, ש"מ.

בעי רב אושעיא: טמא בקרבנות ציבור, מהו שיחלקו לו? מי אמרינן "המחטא" אמר
רחמנא - והאי נמי מחטא הוא? או דלמא ראוי לאכילה - חולק, שאין ראוי לאכילה -
אינו חולק?

אמר רבינא: ת"ש - כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב. - ש"מ
ראוי לאכילה בעינן, ש"מ.

אונן נוגע ואינו מקריב כו' :

אונן נוגע? ורמינהי: אונן ומחוסר כיפורים צריכין טבילה לקודש?

א"ר אמי א"ר יוחנן: לא קשיא, כאן בשטבל, כאן בשלא טבל.

וכי טבל מאי הוי? הא הדרא עליה אנינות, דאמר רבה בר רב הונא: אונן שטבל,
אנינותו חוזרת עליו!?

ל"ק, הא דאסח דעתיה, הא דלא אסח דעתיה.

היסח הדעת - שלישי ושביעי בעי! דא"ר יוסטאי ברבי מתון א"ר יוחנן: היסח הדעת
צריך הזאה שלישי ושביעי!

לא קשיא, הא דאסח דעתיה מטמא מת, הא דאסח דעתיה מטמא שרץ.

טמא שרץ - טמא מעלייא הוא, הערב שמש בעי! ועוד אפילו תרומה נמי!

א"ר ירמיה: באומר נשמרתי מדבר המטמאני, ולא נשמרתי מדבר הפוסלני.

ומי איכא נטירותא לפלגא?

אין, והתניא: עודהו הסל על ראשו [צט ע"ב] ומגריפה בתוכו, ואמר: לבי על הסל ואין לבי על המגריפה, הסל – טהור, והמגריפה – טמאה. - ותטמא מגריפה לסל? - אין כלי מטמא כלי. ותטמא מה שבתוכו? - אמר רבא: באומר - שמרתיה מדבר המטמאה, ולא שמרתיה מדבר הפוסלה!

איגלגל מילתא ומטאי לקמיה דרבי אבא בר ממל, א"ל: לא שמיע להו הא דאמר רבי יוחנן א"ר: האוכל שלישי של תרומה - אסור לאכול ומותר ליגע. - אלמא באכילה עבוד רבנן מעלה, בנגיעה לא עבוד רבנן מעלה.

ואינו חולק לאכול כו' :

מיפלג הוא דלא פליג, וכי מזמני ליה – אכיל. ורמינהי:

אונן (ומחוסר כיפורים) טובל ואוכל את פסחו לערב, אבל לא בקדשים?

אמר רב ירמיה מדיפתי: לא קשיא, כאן בפסח, כאן בשאר ימות השנה. בפסח - איידי דאכיל פסח, אכיל נמי קדשים. בשאר ימות השנה - דלא חזי, לא חזי. ומאי "אבל לא בקדשים" - אבל לא בקדשים של כל השנה.

רב אסי אמר: ל"ק, כאן שמת לו מת בארבעה עשר וקברו בארבעה עשר, כאן שמת לו מת בשלשה עשר וקברו בארבעה עשר. יום קבורה לא תפיס לילו מדרבנן.

מאן תנא אנינות לילה מדרבנן?

ר"ש היא, דתניא: אנינות לילה מדברי תורה - דברי רבי יהודה. ר"ש אומר: אונן אינו מדברי תורה, אלא מדברי סופרים. תדע, שהרי אמרו אונן טובל ואוכל את פסחו לערב, אבל לא בקדשים.

וסבר ר"ש אנינות לילה מדרבנן? והתניא - ר"ש אומר: אונן אינו משלח קרבנותיו. - מאי לאו - ואפילו בפסח!

לא, לבר מפסח.

והתניא –

ר"ש אומר: "שלמים" - כשהוא שלם מביא, ואינו מביא כשהוא אונן.

מנין לרבות את התודה? - מרבה אני את התודה שכן נאכלת בשמחה - כשלמים.

מנין לרבות את העולה? - מרבה אני את העולה שכן באה בנדר ובנדבה - כשלמים.

מנין לרבות [בכור ומעשר ופסח? - מרבה אני] בכור ומעשר ופסח שכן אינן באין על חטא.

מנין לרבות חטאת ואשם? - ת"ל: "זבח".

מנין לרבות העופות והמנחות והיין והעצים והלבונה? - ת"ל "שלמים קרבנו" - כל קרבנות שהוא מביא, כשהוא שלם מביא, ואינו מביא כשהוא אונן.

קתני מיהא פסח?!

אמר רב חסדא: פסח כדי נסביה.

רב ששת אמר: מאי פסח? - שלמי פסח. אי הכי היינו שלמים? - תנא שלמים הבאין מחמת פסח, ותנא שלמים הבאין מחמת עצמן. דאי לא תנא שלמים הבאין מחמת פסח, סלקא דעתך אמינא הואיל ומחמת פסח אתי - כגופיה דפסח דמי, קמ"ל.

רב מרי אמר: [קע"א] לא קשיא, כאן שמת לו מת בי"ד וקברו בי"ד, כאן שמת לו מת בי"ג וקברו בי"ד. מת לו מת בי"ד וקברו בי"ד - יום מיתה תופס לילו מדאורייתא. מת לו מת בי"ג וקברו בי"ד - יום קבורה מדרבנן, אינו תופס לילו אלא מדרבנן.

א"ל רב אשי לרב מרי: ואלא הא דקתני "אמר לו ר"ש תדע שהרי אמרו אונן טובל ואוכל את פסחו אבל לא בקדשים" - נימא ליה: קאמינא לך אנא יום מיתה דאורייתא, ואמרת לי את יום קבורה דרבנן?

קשיא.

אביי אמר: לא קשיא, כאן שמת קודם חצות, כאן שמת לאחר חצות. קודם חצות - דלא איחזי לפסח, חיילא עליה אנינות. אחר חצות - דאיחזי לפסח, לא חיילא עליה אנינות.

ומנא תימרא דשני ליה בין קודם חצות בין לאחר חצות? - דתניא: (ויקרא כא, ג) "לה יטמא" - מצוה. לא רצה, מטמאין אותו על כרחו. ומעשה ביוסף הכהן שמתה אשתו בערב הפסח ולא רצה ליטמא, ונמנו אחיו הכהנים וטימאוהו בעל כרחו. ורמינהי: (במדבר ו, ז) "ולאחותו" - מה ת"ל? - הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת, יכול יטמא? - אמרת (במדבר ו, ז) "לא יטמא". יכול כשם שלא יטמא

לאחותו כך אין מטמא למת מצוה? - ת"ל: "ולאחותו" - לאחותו הוא דאינו מטמא, אבל מטמא הוא למת מצוה. - לאו ש"מ כאן קודם חצות כאן לאחר חצות!

ממאי? דילמא לעולם אימא לך - אידי ואידי אחר חצות, והא רבי ישמעאל והא ר"ע, דתניא: "לה יטמא" - רשות - דברי רבי ישמעאל. ר"ע אומר: חובה.

לא ס"ד, דרישא דההיא ר"ע קתני לה. דתניא - ר"ע אומר: (במדבר ו, ו) "נפש" - אלו הקרובים. "מת" - אלו הרחוקים. "לאביו" - אינו מטמא, אבל מטמא הוא למת מצוה. "לאמו" - היה כהן והוא נזיר - לאמו הוא דאינו מטמא, אבל מטמא הוא למת מצוה. "לאחיו" - שאם היה כ"ג והוא נזיר - לאחיו הוא דאינו מטמא, אבל מטמא הוא למת מצוה. "ולאחותו" - מה ת"ל? - הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת, יכול יטמא? - אמרת "לא יטמא". יכול כשם שאין מטמא לאחותו, כך אינו מטמא למת מצוה? - תלמוד לומר "ולאחותו" - לאחותו לא יטמא אבל יטמא הוא למת מצוה.

[ק ע"ב] רבא אמר: אידי ואידי אחר חצות, ול"ק, כאן קודם ששחטו וזרקו עליו, כאן לאחר ששחטו וזרקו עליו.

א"ל רב אדא בר מתנה לרבא: אחר ששחטו וזרקו את דמו - מה דהוה הוה?

א"ל רבינא: אכילת פסחים מעכבא, מדרבה בר רב הונא.

א"ל: ציית מאי דקאמר לך רבך.

מאי דרבה בר רב הונא?

דתניא: יום שמועה - כיום קבורה למצות שבעה ושלשים. ולאכילת פסחים - כיום ליקוט עצמות. אחד זה ואחד זה - טובל ואוכל בקדשים לערב. - הא גופא קשיא: אמרת "יום שמועה כיום קבורה למצות שבעה ושלשים ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות" - מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל. והדר תני: "אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב"!! - אמר רב חסדא: תנאי היא. רבה בר רב הונא אמר: ל"ק, כאן ששמע שמועה על מתו סמוך לשקיעת החמה, וכן שליקטו לו עצמות סמוך לשקיעת החמה, וכן שמת לו מת וקברו סמוך לשקיעת החמה, וכאן לאחר שקיעת החמה. לאחר שקה"ח - מאי דהוה הוה? - אלא ש"מ: אכילת פסחים מעכבא!

רב אשי אמר: מאי - "אחד זה ואחד זה" - ה"ק: אחד יום שמועה, ואחד יום ליקוט - טובל ואוכל בקדשים לערב.

והא דרב אשי בדותא היא! מכדי עלה קאי, 'זה וזה' מיבעי ליה. אלא ש"מ בדותא היא!

ומאי תנאי?

דתניא: עד מתי מתאונן עליו? - כל היום. רבי אומר: כל זמן שלא נקבר.

במאי עסקינן? - אילימא ביום מיתה, מי איכא דלית ליה דיום מיתה דתפיס לילו מדרבנן? ותו, "רבי אומר כל זמן שלא נקבר" - הא קברו אישתרי ליה? ומי איכא דלית ליה (עמוס ח, י) "ואחריתה כיום מר"?

אמר רב ששת: איום קבורה קאי.

מתקיף רב יוסף: אלא הא דקתני: השומע על מתו כמלקט עצמות - טובל ואוכל בקדשים לערב, מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל. הא מני?

אלא תריץ: עד מתי מתאוננן עליו - כל אותו היום ולילו. רבי אומר: כל זמן שלא נקבר, [אבל נקבר] בלא לילו.

אמרוה קמיה דר' ירמיה. אמר: גברא רבה כרב יוסף לימא הכי? לימא דרבי לקולא? והתניא: עד מתי מתאונן עליו? - כל זמן שאינו נקבר אפילו מכאן ועד עשרה ימים - דברי רבי. וחכ"א: אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד!

אלא תריץ הכי: עד מתי הוא מתאונן עליו? - כל אותו היום בלא לילו. רבי אומר: כל זמן שלא נקבר, ואם נקבר - תופס לילו.

אמרוה קמיה דרבא. מדקאמר רבי: יום קבורה תופס לילו - מדרבנן, מכלל דיום מיתה תופס לילו - מדאורייתא. וסבר רבי אנינות לילה דאורייתא? והתניא (ויקרא י, יט) "הן היום אני" - היום אסור ולילה מותר, ולדורות בין ביום ובין בלילה אסור - דברי רבי יהודה. רבי אומר: אנינות לילה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים!?

לעולם דרבנן היא, [קא ע"א] וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה.

תנו רבנן: (ויקרא י, יג) "כי כן צויתי", "כאשר צויתי", "כאשר צוה ה'?" - "כי כן צויתי" - באנינות יאכלוה. "כאשר צויתי" - בשעת מעשה אמר להן. "כאשר צוה ה'?" - לא מאליי אני אומר.

ורמינהי: מפני אנינות נשרפה, לכך נאמר "כאלה"!!

אמר שמואל: לא קשיא, הא - ר"י [ור"ש], הא - ר"נ. דתניא: מפני אנינות שרפה, לכך נאמר "כאלה" - דברי רבי נחמיה. רבי יהודה ור"ש אומרים: מפני טומאה נשרפה, שאם אתה אומר מפני אנינות נשרפה, היו לשלשתן ששרפה! ד"א: היו ראוי לאוכלן לערב! ד"א: והלא פינחס היה עמהן!

רבא אמר: אידי ואידי - רבי נחמיה, ולא קשיא, כאן בקדשי שעה, כאן בקדשי דורות.

רבי נחמיה היכי מתריץ להני, קראי ורבנן היכי מתרצי להו להני קראי?

רבי נחמיה מתריץ להו הכי:

"מדוע לא אכלתם" - אמר לו משה לאהרן: שמא נכנס דמה לפני ולפנים?

אמר לו: (ויקרא י, יח) "הן לא הובא את דמה".

שמא חוץ למחיצתה יצאת?

אמר לו: "בקדש" היתה.

ודלמא באנינות אקריבתוה ופסלתוה?

אמר לו: משה, וכי הם הקריבו? אני הקרבתי.

וא"ל: "הן לא הובא את דמה ובקדש היתה אכול תאכלו אותה ... כאשר צויתי" - באנינות יאכלוה!

אמר לו: (ויקרא י, יט) "ותקראנה אותי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'?" - שמא לא שמעת אלא בקדשי שעה, דאי בקדשי דורות - ק"ו ממעשר הקל: ומה מעשר הקל - אמרה תורה (דברים כו, יד) "לא אכלתי באוני ממנו", בקדשי דורות לא כל שכן!

מיד - (ויקרא י, כ) "וישמע משה וייטב בעיניו" - הודה, ולא בוש משה לומר 'לא שמעתי', אלא אמר: שמעתי ושכחתי.

ור"י ור"ש - היכי מתרצי להו? - הכי מתרצי להו:

(ויקרא י, יז) "מדוע לא אכלתם את החטאת במקום [הקודש]" - שמא נכנס דמה לפני ולפנים?

אמר לו: (ויקרא י, יח) "הן לא הובא את דמה (אל הקדש פנימה)".

שמא חוץ למחיצתה יצאת?

אמר לו: הן "בקודש" היתה.

ודילמא באנינות אקריבתוה ופסלתוה?

אמר לו: משה, הן הקריבוה דפסלה בהו אנינות? - אני הקרבתי.

ודילמא אגב מררייכו פשעתו בה ואיטמאי?

אמר לו: משה, כך אני בעיניך, שאני מבזה קדשי שמים? "ותקראנה אותי כאלה" ואפילו אלה וכאלה - אין אני מבזה קדשי שמים!

אמר לו: ואי - "הן לא הובא את דמה ובקודש היתה אכול תאכלו אותה בקודש כאשר צויתי" - באנינות יאכלוה!

אמר לו: שמא לא שמעת אלא בלילה, דאי ביום - ק"ו ממעשר הקל: ומה מעשר הקל אמרה תורה (דברים כו, יד) "לא אכלתי באוני ממנו", קודש חמור - לא כל שכן!

מיד - "וישמע משה [קא ע"ב] וייטב בעיניו" - לא בוש משה לומר 'לא שמעתי', אלא שמעתי ושכחתי.

איבעי להו לשהוייה ולמיכלא באורתא?

טומאה באונס באתה.

בשלמא לרבנן - היינו דכתיב "היום", אלא לרבי נחמיה - מאי "היום"?

חובת היום.

בשלמא לרבי נחמיה - היינו דכתיב "הן היום", אלא לרבנן - מאי "הן היום"?

ה"ק: הן הקריבו? - אני הקרבתי!

אמר מר: "היו לשלשתן שישרפו"!

מאי "שלשתן"? - דתניא: (ויקרא י, טז) "ואת שעיר החטאת דרש דרש משה", "שעיר" - זו שעיר נחשון. "חטאת" - (זו) זה חטאת שמיני. "דרש" - שעיר של ראש חודש. יכול שלשתן נשרפו? - ת"ל: "והנה שורף" - אחד נשרף ולא שלשתן נשרפו.

"דרש דרש" - שתי דרישות למה?

אמר להו: מפני מה חטאת זו נשרפה? ואלו מונחות?

ואיני יודע איזהו - כשהוא אומר: (ויקרא י, יז) "ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה"
- הוי אומר זה שעיר של ראש חודש.

שפיר קאמרי ליה?!

רבי נחמיה לטעמיה, דאמר: קדשי שעה לא פסלה בהו אנינות.

אמר מר: "היה לו לאכלה לערב"!

שפיר קאמרי ליה?

קסבר - אנינות לילה דאורייתא.

"דבר אחר: והלא פינחס היה עמהן"!

שפיר קאמרי ליה?

סבר לה כרבי אלעזר, דאר"א א"ר חנינא: לא נתכהן פינחס עד שהרגו לזמרי, דכתיב
(במדבר כה, יג) "והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם".

רב אשי אמר: עד ששם שלום בין השבטים, שנאמר (יהושע כב, ל) "וישמע פינחס הכהן
ונשיאי העדה וראשי אלפי ישראל וגו'".

ואידך נמי, והכתיב "והיתה לו ולזרעו אחריו"?

כי כתיב ההוא - בברכה הוא דכתיב.

ואידך נמי, הא כתיב "וישמע פינחס הכהן"?

ההוא ליחס זרעו אחריו.

אמר רב: משה רבינו - כהן גדול, וחולק בקדשי שמים היה, שנאמר (ויקרא ת, כט) "מאיל המלואים למשה היה למנה".

מיתיבי: "והלא פינחס היה עמהן" - ואם איתא, לימא - והלא משה רבינו היה עמהן?

דילמא שאני משה דטריד בשכינה, דאמר מר: משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד.

מיתיבי: (ויקרא כא, כב) "לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל" - אם
נאמרו קדשי קדשים, למה נאמר קדשים קלים? ואם נאמרו קדשים קלים, למה נאמר
קדשי קדשים? - אילו לא נאמר קדשים קלים, הייתי אומר - קדשי קדשים הוא דאוכל

שהרי הותרו לזר ולהן, קדשים קלים לא יאכל. ואילו לא נאמרו קדשי קדשים, הייתי אומר - בקדשים קלים יהא אוכל שהן קלים, בקדשי קדשים לא יהא אוכל. לכך נאמרו קדשי קדשים ולכך נאמר קדשים קלים. - קתני מיהא "שהרי הותרו לזר ולהן" - לאו משה?

אמר רב ששת: לא. בבמה לזר - וכדברי האומר יש מנחה בבמה.

מיתיבי: מרים - מי הסגירה? א"ת משה הסגירה, משה זר הוא [קב ע"א] ואין זר רואה את הנגעים. וא"ת אהרן הסגירה, אהרן קרוב הוא ואין קרוב רואה את הנגעים. אלא כבוד גדול חלק לה הקב"ה למרים אותה שעה - אני כהן ואני מסגירה, אני חולטה ואני פוטר. - קתני מיהת "משה זר ואין זר רואה את הנגעים"!
אמר רב נחמן בר יצחק: שאני מראות נגעים, דאהרן ובניו כתובין בפרשה.

מיתיבי: חמש שמחות היתה אלישבע יתירה על בנות ישראל: יבמה – מלך, אישה - כהן גדול, בנה – סגן, בן בנה - משוח מלחמה, ואחיה - נשיא שבט. ואבילה על שני בניה. - קתני מיהת "יבמה מלך" - מלך אין, כ"ג לא!
אימא, אף מלך.

כתנאי:

(שמות ד, יד) "ויחר אף ה' במשה" - רבי יהושע בן קרחה אומר: כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם, וזה לא נאמר בו רושם.

ר"ש בן יוחי אומר: אף זה נאמר בו רושם, שנאמר (שמות ד, יד) "הלא אהרן אחיך הלוי" - והלא כהן הוא? - הכי קאמר: אני אמרתי - אתה כהן והוא לוי, עכשיו - הוא כהן ואתה לוי.

וחכמים אומרים: לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המלואים בלבד.

ויש אומרים: לא פסקה כהונה אלא מזרעו של משה, שנאמר (דברי הימים א כג, יד) "ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי", ואומר (תהלים צט, ו) "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו".

מאי "ואומר"?

וכי תימא לדורות הוא דכתיב, ואומר – "משה ואהרן בכהניו".

וכל חרון אף שבתורה נאמר בו רשם? והכתיב ([שמות יא, ח](#)) "ויצא (משה) מעם פרעה בחרי אף" - ולא א"ל ולא מידי!

אמר ר"ל: סטרו ויצא.

ומי אמר ר"ל הכי? והכתיב ([שמות ז, טו](#)) "ונצבת לקראתו על שפת היאור" - ואמר ר"ל: מלך הוא והסביר לו פנים, ורבי יוחנן אמר: רשע הוא והעיז פניו בו!! איפוך.

א"ר ינאי: לעולם תהא אימת מלכות עליך, דכתיב ([שמות יא, ח](#)) "וירדו כל עבדיך אלה אלי" - ואילו לדידיה לא קאמר ליה.

רבי יוחנן אמר: מהכא – ([מלכים א יח, מו](#)) "ויד ה' היתה אל אליהו וישנס מתניו וירץ לפני אחאב".

אמר עולא: בקש משה מלכות ולא נתנו לו, דכתיב ([שמות ג, ה](#)) "אל תקרב הלום" - ואין "הלום" אלא מלכות שנאמר ([שמואל ב ז, יח](#)) "מי אנכי ה' אלהים [וגו'] כי הביאתני עד הלום".

מתיב רבא: רבי ישמעאל אומר - יבמה מלך!

אמר (רבא) רבה בר עולא: לו ולזרעו קאמר.

וכל היכא דכתיב "הלום" לדורות הוא? והא גבי שאול דכתיב ([שמואל א י, כב](#)) "הבא עוד הלום איש" - הוא אין, זרעו לא?

איבעית אימא: הא הוה איש בשת.

ואיבעית אימא: שאני שאול דאפי' בגויה לא קאים. כדר' אלעזר אמר רבי חנינא: בשעה שפוסקים גדולה לאדם - פוסקים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות, שנאמר ([איוב לו, ז](#)) "לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכסא וגו'", ואם הגיס דעתו - הקב"ה משפילו שנאמר ([איוב לו, ח](#)) ואם אסורים בזקים ילכדון בחבלי עוני.

בעלי מומין בין בעלי מומין כו:

מנא ה"מ?

דת"ר : (ויקרא ו, יא) "כל זכר" - לרבות בעלי מומין. למאי? אי לאכילה - הרי כבר נאמר (ויקרא כא, כב) "לחם אלהיו מקדשי הקדשים יאכל"! - אלא לחלוקה.

תניא אידך : "כל זכר" - לרבות בעלי מומין. למאי? אי לאכילה - הרי כבר אמור. אי לחלוקה - הרי כבר אמור. שיכול, אין לי אלא תם ונעשה בעל מום, בעל מום מעיקרו מנין? - ת"ל "כל זכר".

תניא אידך : "כל זכר" - לרבות בעל מום. למאי? אי לאכילה - הרי כבר אמור, ואי לחלוקה - הרי כבר אמור, ואי לבעל מום מעיקרו - הרי כבר אמור. שיכול, אין לי אלא בעל מום קבוע, בעל מום עובר מנין? - ת"ל : "כל זכר".

כלפי לייא?!

אמר רב ששת : איפוך.

רב אשי אמר : לעולם לא תיפוך, ואיצטריך - סלקא דעתך אמינא - [קב ע"ב] כי טמא, מה טמא כמה דלא טהור - לא אכיל, אף האי נמי כמה דלא מתקן - לא אכיל, קא משמע לן.

כל שאינו ראוי וכו' :

ולא? והרי בעל מום - דלא ראוי לעבודה וחולק?

ותו, הא ראוי לעבודה - חולק? הרי טמא בקרבנות ציבור - דראוי לעבודה ואינו חולק?!

ראוי לאכילי קאמר.

והרי קטן - דראוי לאכילה ואינו חולק?

הא לא קתני.

השתא דאתית להכי, לעולם כדקאמר מעיקרא. אי משום טמא - טמא לא קתני, ואי משום בעל מום - רחמנא רבייה.

אפי' טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים אינו חולק :

הא - טהור בשעת זריקת דמים וטמא בשעת הקטר חלבים - חולק.

מתניתין דלא כאבא שאול, דתניא - אבא שאול אומר : לעולם אינו אוכל עד שיהא טהור משעת זריקה עד שעת הקטר חלבים, דאמר קרא (ויקרא ז, לג) "המקריב את דם השלמים ואת החלב" - דאפי' הקטר חלבים נמי בעי.

בעי רב אשי : נטמא בינתיים – מהו? בשעת זריקה ובשעת הקטרה בעינן - והאיכא, או
דלמא עד שיהא טהור משעת זריקה ועד שעת הקטר חלבים?
תיקו.

אמר רבא : האי דינא מרבי אלעזר ברבי שמעון גמירנא, דאמר בבית הכסא :
דנתה –

בא טבול יום ואמר : תן לי ממנחה ואוכל.
אמר לו : ומה אם במקום שיפה כחך בחטאתך - דחיתוך מחטאת ישראל,
מקום שהורע כחך במנחתך - אינו דין שאדיחך ממנחת ישראל!
ומה אם דחיתני מחטאת ישראל - שכשם שיפה כחי כך יפה כחך, תדחיני
ממנחה - שכשם שהורע כחי כך הורע כחך?!
הרי הוא אומר : (ויקרא ז, ט) "לכהן המקריב אותה לו תהיה" - בא הקרב
ואכול!

תן לי מחטאת ישראל ואוכל.
א"ל : ומה במקום שהורע כחי במנחתי - דחיתוך ממנחת ישראל, מקום שיפה
כחי בחטאתי - אינו דין שאדיחך מחטאת ישראל!
א"ל : ומה אם שדחיתני ממנחת ישראל - שכשם שהורע כחך כך הורע כחי,
תדחיני מחטאת ישראל - שכשם שיפה כחך כך יפה כחי?!
הרי הוא אומר : (ויקרא ו, יט) "הכהן המחטא אותה יאכלנה" - בא חטא
ואכול!

אמר ליה : תן לי מחזה ושוק ואוכל.
אמר ליה : ומה במקום שיפה כחך בחטאתך - דחיתוך [מחטאת ישראל] (מחזה
ושוק), מקום שהורע כחך בשלמים שאין לך בהן אלא חזה ושוק - אינו דין
שאדיחך!
מה אם דחיתני מחטאת - שכן הורע כחי אצל נשיי ועבדיי, תדחיני מחזה ושוק
- שכן יפה כחי אצל נשיי ועבדיי?!

הרי הוא אומר: (ויקרא ז, יז) "לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה" - בא זרוק ואכול!

יצא טבול יום - קוליו וחמוריו על ראשו, אונן מימינו מחוסר כפרה משמאלו.

פריך רב אחאי: לימא ליה -

תן לי מבכור ואוכל.

משום דא"ל: ומה במקום שהורע כחי בחטאת אצל נשיי ועבדיי - דחיתך מחטאת ישראל, מקום שיפה כחי בבכור דכוליה דילי היא - אינו דין שאדחך ממנו!

ומה אם דחיתני מחטאת - שכשם שהורע כחך כך הורע כחי, תדיחני מבכור - שכשם שיפה כחך כך יפה כחי?!

הרי הוא אומר: (במדבר יח, יז) "את דמם תזרוק על המזבח ואת חלבם תקטיר ובשרם יהיה לך" - בא זרוק ואכול!

ואידך: פריך - מי כתיב 'ובשרם לכהן הזורק'? - "ובשרם יהיה לך" כתיב, אפי' לכהן אחר.

והיכי עביד הכי, והאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן: בכל מקום מותר להרהר, חוץ ממרחץ ומבית הכסא?
לאונסו שאני.

[קג ע"א]

מתני':

כל שלא זכה המזבח בבשרה - לא זכו כהנים בעורה, שנאמר (ויקרא ז, ח) "עולת איש" - עולה שעלתה לאיש.

עולה שנשחטה שלא לשמה, אע"פ שלא עלתה לבעלים - עורה לכהנים.

אחד עולת האיש, ואחד עולת האשה - עורותיהן לכהנים.

עורות קדשים קלים - לבעלים.

עורות קדשי קדשים – לכהנים. קל וחומר: ומה אם עולה שלא זכו בבשרה - זכו בעורה, קדשי קדשים שזכו בבשרה - אינו דין שיזכו בעורה. אין מזבח יוכיח, שאין לו עור בכל מקום.

גמ':

ת"ר: "עולת איש" - פרט לעולת הקדש - דברי ר' יהודה. רבי יוסי בר' יהודה אומר: פרט לעולת גרים.

מאי "פרט לעולת הקדש"?

אמר רבי חייא בר יוסף: פרט לעולה הבאה מן המותרות.

הניחא למ"ד - מותרות לנדבת ציבור אזלי, אלא למ"ד - מותרות לנדבת יחיד אזלי - מאי איכא למימר?

כדאמר רבא: "העולה" - עולה ראשונה, ה"נ "העולה" - עולה ראשונה.

רבי אייבו א"ר ינאי: פרט למתפיס עולה לבדק הבית. לא מיבעיא למ"ד - קדשי בדק הבית תפסי מדאורייתא, אלא אפילו למ"ד לא תפסי - הני מילי בשר, אבל עור – תפיס.

וכן אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא: פרט לעולה הבאה מן המותרות.

א"ל רב המנונא לרב נחמן: כמאן - כרבי יהודה? הא הדר ביה! – דתניא: ששה לנדבה, לעולה הבאה מן המותרות שלא יהו כהנים זכאין בעורה - דברי רבי יהודה. אמר לו רבי נחמיה ואמרי לה ר"ש: אם כן, ביטלת מדרשו של יהוידע הכהן, דתניא: זה מדרש דרש יהוידע הכהן ([ויקרא ה, יט](#)) "אשם הוא אשם אשם לה" - כל שבא משום חטאת ומשום אשם - ילקח בו עולות, הבשר – לשם, עורה – לכהנים!

א"ל: אלא מר במאי מוקים לה?

א"ל: מוקמינא ליה במקדיש נכסיו וכדברי יהושע, דתנן: המקדיש נכסיו והיו בהן בהמות הראויות לגבי מזבח זכרים ונקבות - ר"א אומר: זכרים - ימכרו לצורכי עולות, נקבות - ימכרו לצורכי זבחי שלמים, ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית. רבי יהושע אומר: זכרים עצמם יקרבו עולות, ונקבות - ימכרו לצורכי שלמים ויביא בדמיהן עולות, ושאר נכסים יפלו לבדק הבית. ואפי' לרבי יהושע דאמר - אדם חולק הקדישו, הני מילי בשר, אבל עור – תפיס.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: פרט לעולת גרים.

אמר ליה רב סימאי בר חילקאי לרבינא: אטו גר לאו "איש" הוא?

אמר ליה: פרט לגר שמת ואין לו יורשים.

תנו רבנן: "עולת איש" - אין לי אלא עולת איש, עולת (גרים) נשים ועבדים מנין? - ת"ל: "עור העולה" - ריבה. אם כן, מה תלמוד לומר "עולת איש"? - עולה שעלתה לאיש, פרט לשנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה - שלא יהו הכהנים זכאין בעורה. יכול שאני מרבה שנשחטה שלא לשמה - הואיל ולא עלתה לבעלים [קג ע"ב] לא יהו כהנים זכאין בעורה? - ת"ל: "עור העולה" - מ"מ. "עור העולה" - אין לי אלא עור העולה, עורות קדשי קדשים מנין? - ת"ל: "עור העולה" אשר הקריב". יכול שאני מרבה אף קדשים קלים? - ת"ל "עולה" - מה עולה קדשי קדשים, אף כל קדשי קדשים. רבי ישמעאל אומר: "עור העולה" - אין לי אלא העולה, עורות קדשי קדשים מנין? - ודין הוא: ומה עולה שלא זכו בבשרה - זכו בעורה, קדשי קדשים שזכו בבשרן - אינו דין שזכו בעורן!

מזבח יוכיח, שזכה בבשר ולא זכה בעור?

מה למזבח שכן לא זכה במקצת, תאמר בכהנים שזכו במקצת? - הואיל וזכו במקצת זכו בכוליה!

רבי אומר: כל עצמו לא הוצרכנו אלא לעור העולה בלבד, שבכל מקום - העור מהלך אחר הבשר: פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין - הן ועורותיהן [נשרפין] עמהן; חטאת ואשם וזבחי שלמי ציבור - מתנה לכהן, רצו מפשיטין אותן, לא רצו אוכלין אותן ע"ג עורן; קדשים קלים - לבעלים, רצו מפשיטין אותן, רצו אוכלין אותן על גב עורן. אבל עולה נאמר בה (ויקרא א, ו) "והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה" - יכול לא יהו הכהנים זכאין בעורה? - ת"ל: (ויקרא ז, ח) "עור העולה אשר הקריב".

"לו יהיה" - פרט לטבול יום ומחוסר כיפורים ואונן. שיכול - לא יזכו בבשר שהוא לאכילה, יזכו בעור שאינו לאכילה? - ת"ל: "לו יהיה" - פרט למחוסר כיפורים וטבול יום ואונן.

ות"ק נמי תיפוק לי מדינא?

מילתא דאתיא בקל וחומר טרח וכתב לה קרא.

ורבי ישמעאל, האי "אשר הקריב" מאי עביד ליה?

פרט לטבול יום ומחוסר כיפורים ואונן.

ותיפוק ליה מ-"לו יהיה"?

רבי ישמעאל לטעמיה, דאמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל: נאמר בעולה "לו יהיה" ונאמר באשם "לו יהיה", מה להלן - עצמותיו מותרין, אף כאן - עצמותיו מותרין.

מופני, דאי לא מופני, איכא למיפרך: מה לאשם שכן בשרו מותר?

"לו יהיה" - קרא יתירא הוא.

מתני':

כל הקדשים שאירע בהן פסול, קודם להפשיטן - אין עורותיהן לכהנים, לאחר הפשיטן - עורותיהן לכהנים.

אמר רבי חנינא סגן הכהנים: מימי לא ראיתי עור שיוצא לבית השריפה.

אמר רבי עקיבא: מדבריו למדנו שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה, שיאותו הכהנים בעורו.

וחכמים אומרים: אין לא ראינו ראייה, אלא יצא לבית השריפה.

גמ':

"כל שלא זכה המזבח בבשרה, לא זכו הכהנים בעורה" - ואע"ג דאפשטיה לעור קודם זריקה! מני? - רבי אלעזר ברבי שמעון היא דאמר: אין הדם מרצה על העור בפני עצמו. אימא סיפא: "כל הקדשים שאירע בהן פסול, קודם הפשיטן - אין עורותיהן לכהנים, לאחר הפשיטן - עורותיהן לכהנים" - אתאן לרבי דאמר: הדם מרצה על העור בפני עצמו.

רישא רבי אלעזר ברבי שמעון סיפא רבי?

אמר אביי: מדסיפא רבי היא, רישא נמי רבי היא, ומודה רבי שאין הפשט קודם זריקה.

רבא אמר: מדרישא ר"א ברבי שמעון, סיפא נמי ר"א בר"ש. מאי "קודם הפשט" [קד ע"א] ומאי "אחר הפשט"? - קודם שנראו להפשט, אחר שנראו להפשט.

מאי רבי ומאי רבי אלעזר בר' שמעון?

דתניא - רבי אומר: הדם מרצה על העור בפני עצמו. וכשהוא עם הבשר, נולד בו פסול בין קודם זריקה בין לאחר זריקה - הרי הוא כיוצא בו. רבי אלעזר בר' שמעון אומר: אין הדם מרצה על העור בפני עצמו. וכשהוא עם הבשר, נולד בו פסול קודם זריקה - הרי הוא כיוצא בו, אחר זריקה - הורצה בשר שעה אחת יפשיטנו ועורו לכהנים.

לימא בדרכי אליעזר ורבי יהושע קמיפלגי? – (דברים יב, כז) "ועשית עולותיך הבשר והדם" - רבי יהושע אומר: אם אין דם אין בשר, אם אין בשר אין דם. רבי אליעזר אומר: דם - אע"פ שאין בשר, שנאמר (דברים יב, כז) "ודם זבחך ישפך". א"כ, מה ת"ל "ועשית עולותיך הבשר והדם"? - לומר לך: מה דם בזריקה אף בשר בזריקה. הא למדת - שריוח יש בין כבש למזבח.

לימא - מ"ד הורצה כר"א, ומ"ד לא הורצה כר' יהושע?

אליבא דר"א כ"ע לא פליגי. כי פליגי אליבא דרבי יהושע. מ"ד לא הורצה - כרבי יהושע. מ"ד הורצה - אמר לך: עד כאן לא קאמר רבי יהושע התם אלא בבשר דליכא פסידא לכהנים, אבל עור דאיכא פסידא לכהנים - אפילו רבי יהושע מודה, מידי דהוה אדיעבד, (דתנן) דתניא: נטמא בשר או נפסל או שיצא חוץ לקלעים - ר"א אומר: יזרוק, רבי יהושע אומר: לא יזרוק. ומודה רבי יהושע שאם זרק – הורצה.

א"ר חנינא סגן הכהנים כו' :

ולא? - הרי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים?

למצותן לא קאמרינן.

הרי קודם הפשט וקודם זריקה?

חלוץ קאמרינן.

והאיכא אחר הפשט וקודם זריקה - לרבי אלעזר ברבי שמעון דאמר: אין הדם מרצה על העור בפני עצמו?

רבי חנינא כרבי סבירא ליה.

ואיבעית אימא אפילו תוקמא כרבי אלעזר ברבי שמעון, מודה רבי שאין הפשט קודם זריקה.

והאיכא נמצאת טריפה בבני מעיים?

קסבר נמצאת טריפה בבני מעיים – מרצה. דיקא נמי דקתני – "א"ר עקיבא מדבריו למדנו שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה שיאותו הכהנים בעורו" – ש"מ.

ואלא מאי קמ"ל ר"ע?

הא קמ"ל – אפילו בגבולין.

א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן: הלכה כר"ע. ואף ר"ע לא אמר אלא כשהתירו מומחה, אבל לא התירו מומחה – לא.

והלכתא – כדברי חכמים (בשר בקבורה והעור בשריפה).

מתני':

פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים:

בזמן שהן נשרפין כמצותן – נשרפים בבית הדשן ומטמאין בגדים;

ואם אינן נשרפין כמצותן – נשרפין בבית הבירה ואינן מטמאין בגדים.

[קד ע"ב] היו סובלין אותו במוטות, יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו – הראשונים מטמאין בגדים והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו. יצאו – אלו ואלו מטמאין בגדים.

רבי שמעון אומר: אינן מטמאין עד שיוצת האור ברובן.

ניתך הבשר – אין השורף מטמא בגדים.

גמ':

מאי בירה?

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מקום יש בהר הבית ובירה שמו.

ור"ל אמר: כל הבית כולו קרוי בירה, שנאמר (דברי הימים א כט, יט) "וואל) הבירה אשר הכינותי".

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: שלשה בית הדשנין הן:

בית הדשן גדול היה בעזרה - ששם שורפין פסולי קדשים, ואימורי קדשים קלים, ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול קודם זריקה;

ובית הדשן אחר היה בהר הבית - ששם שורפין פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול אחר זריקה;
וכמצותן - חוץ לשלש מחנות.

תני לוי: שלשה בית הדשנין הן:

בית הדשן גדול היה בעזרה - ששם שורפין פסולי קדשים, ואימורי קדשים קלים, ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול - בין קודם זריקה בין לאחר זריקה;

ובית הדשן אחר היה בהר הבית - ששם שורפין פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול – ביציאתן;
וכמצותן - חוץ לשלש מחנות.

בעי רבי ירמיה: לינה - מהו שתועיל בפרים הנשרפים ובשעירים הנשרפים? - מי אמרינן כי מהניא לינה בבשר דבר אכילה, אבל הני דלאו בני אכילה נינהו – לא, או דלמא לא שנא?

אמר רבא: הא מילתא איבעיא ליה לאבבי ופשטנא ליה מהא: ושיון - שאם חישב באכילת פרים ובשריפתן, שלא עשה כלום. - מאי לאו, מדמחשבה לא פסלה, לינה נמי לא פסלה!

ודלמא מחשבה הוא דלא פסלה, אבל לינה פסלה.

תא שמע: פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו - הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה. - מאי לאו לינת בשר!
לא, לינת אימורין.

והא מדקתני סיפא: כולן מועלין בהן בבית הדשן עד שיותך הבשר. - מדסיפא בשר,
רישא נמי בשר!

מידי איריא, סיפא בשר, רישא אימורין.

תא שמע: דתני לוי - שאירע בהן פסול ביציאתן. - מאי לאו, לינה!

לא, פסול טומאה ופסול יציאה.

בעי ר"א: יציאה - מהו שתועיל בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים?

מאי קמיבעיא ליה?

א"ר ירמיה בר אבא: אליבא דמ"ד - עדיין לא הגיע זמנו לצאת. מי אמרינן - ה"מ בשר
דאין סופו לצאת חובה, אבל הני דסופן לצאת חובה - לא, או דלמא ה"נ לא הגיע זמנו
לצאת?

ת"ש: דתני לוי - שאירע בו פסול ביציאתו. - מאי לאו, פסול יציאה!

לא, פסול טומאה ופסול לינה.

בעי רבי אלעזר: פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שיצא רובו במיעוט אבר - מהו?
הך מיעוטא דאבר בתר רובא שדינן ליה - והא לא נפקא ליה, או דלמא בתר רובא
דבהמה שדינן?

פשיטא דלא שבקינן רובא דבהמה ואזלינן בתר רובא דאברים!

אלא - שיצא חציו ברוב אבר. האי מיעוטא דאבר [קה ע"א] בתר רוב אבר שדינן ליה
- והא נפק ליה, או דלמא בתר בהמה שדינן ליה?

תיקו.

רבה בר רב הונא מתני לה בגברי: במתעסקין בו חמשה בני אדם, ונפקו תלתא ופשו
להו תרי. מאי? - בתר רוב מתעסקין אזלינן, או בתר בהמה אזלינן?

תיקו.

בעי רבי אלעזר: פרים ושעירים הנשרפים שיצאו וחזרו - מהו? מי אמרינן כיון דנפקי
להו איטמו להו, או דלמא כיון דהדור הדור?

אמר ר' אבא בר ממל: ת"ש - היו סובלין אותן במוטות, הראשונים יצאו חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו, הראשונים שיצאו חוץ לחומת העזרה - מטמאין בגדים, והאחרונים - אין מטמאין בגדים עד שיצאו. - ואי ס"ד כיון דנפקי להו איטמו, הנך דאיכא גואי ליטמא!

אמר רבינא: ותסברא? הא בעינא (ויקרא יד, ח) "ואחר יבא אל המחנה" – וליכא!

אלא רבי אלעזר היכי בעי לה?

כגון דנקיטי לה בבקולסי.

ת"ר: פרים ופרה ושעיר המשתלח – המשלח, השורפן, והמוציאן - מטמא בגדים, והן עצמן - אין מטמאין בגדים, אבל מטמאין אוכלין ומשקין - דברי ר"מ. וחכ"א: פרה ופרים - מטמאין אוכלין ומשקין, שעיר המשתלח - אינו מטמא, שהוא חי והחי אינו מטמא אוכלין ומשקין.

בשלמא לרבי מאיר - כדתנא דבי ר' ישמעאל, דתנא דבי רבי ישמעאל: (ויקרא יא, לז) "על כל זרע זרוע" - מה זרעים שאין סופן ליטמא טומאה חמורה וצריכין הכשר, אף כל שאין סופן ליטמא טומאה חמורה צריכין הכשר. יצתה נבלת עוף טהור - שסופה ליטמא טומאה חמורה ואין צריכה הכשר.

אלא לרבנן, אי אית להו דתנא דבי רבי ישמעאל - אפילו שעיר המשתלח, אי לית ליה - אפי' פרה ופרים מנלן?

כי אתא רב דימי אמר: אמרי במערבא - צריכין הכשר טומאה ממקום אחר.

בעי רבי אלעזר: פרים ושעירים הנשרפים - מהו שיטמאו אוכלין ומשקין בפנים כבחוץ? מחוסר יציאה כמחוסר מעשה דמי, או לא?

בתר דבעיא הדר פשטה: מחוסר יציאה כמחוסר מעשה דמי.

בעא מיניה רבי אבא בר שמואל מרבי חייא בר אבא: נבלת עוף טהור לר' מאיר, מהו שיטמא בכזית?

דמחתא לארעא - לא תיבעי לך. דנקיט בפומיה - לא תיבעי לך. כי תיבעי לך - דנקיט ליה בידיה. מחוסר קריבה כמחוסר מעשה דמי, או לא? (בתר דבעיא הדר פשטה)

[קה ע"ב] [אמר ליה:] מחוסר קריבה - לאו כמחוסר מעשה דמי.

איתיביה: שלשה עשר דברים נאמרו בנבלת עוף טהור וזה אחד מהן: צריכה מחשבה, ואין צריכה הכשר, ומטמא טומאת אוכלין בכביצה. - מאי לאו ר"מ היא?!
לא, רבנן היא.

והא קתני רישא: צריכה מחשבה ואין צריכה הכשר. - ומאן שמעת ליה האי סברא - ר"מ. ומדרישא ר"מ, סיפא נמי ר"מ!
מידי איריא, הא כדאיתא והא כדאיתא.
והא מדקתני סיפא: שחיטתה ומליקתה מטהרת טריפתה מטומאתה. - מאן שמעת ליה האי סברא? - ר"מ. רישא וסיפא רבי מאיר, ומציעתא רבנן?
אין, רישא וסיפא רבי מאיר, ומציעתא רבנן.

אמר ליה רב המנונא לרבי זירא: לא תיתיב אכרעך עד דאמרת לי הא מילתא: נבלת עוף טהור לר"מ, מונין לה ראשון ושני או אין מונין ראשון ושני?
א"ל: כל היכא דמטמא אדם במגע - מונין בו ראשון ושני, כל היכא דאין מטמא אדם במגע - אין מונין בו ראשון ושני.

בעא מיניה רבי זירא מרבי אמי בר חייא, ואמרי לה מר' אבין בר כהנא: הא (דתנן) דתניא: חיבורי אוכלין ע"י משקין - חיבור לטומאה קלה ואין חיבור לטומאה חמורה. - מונין בו ראשון ושני, או אין מונין בו ראשון ושני?
א"ל: כל היכא דמטמא אדם - מונין בו ראשון ושני, אין מטמא אדם - אין מונין בו ראשון ושני.

יצאו, אלו ואלו:

מה"מ?

דת"ר: להלן הוא אומר - חוץ לג' מחנות, כאן - למחנה אחת, לומר לך: כיון שיצא חוץ למחנה אחת - מטמא בגדים.

והיא גופה מנלן?

דת"ר: (ויקרא ד, יב) "והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה" - חוץ לג' מחנות. אתה אומר חוץ לג' מחנות, או אינו אלא מחנה אחת? - כשהוא אומר בפר העדה (ויקרא ד, יב) "מחוץ למחנה", שאין צריך לומר שהרי כבר נאמר (ויקרא ד, כא) "כאשר שרף את

הפר הראשון"? - ליתן לו מחנה שניה. כשהוא אומר "מחוץ למחנה" בדשן, שאצ"ל שהרי כבר נאמר (ויקרא ד, יב) "על שפך הדשן ישרף"? - ליתן לו מחנה שלישית.

ור"ש - האי "מחוץ למחנה" - מאי עביד ליה?

מיבעי ליה לכדתניא - רבי אליעזר אומר: נאמר כאן "חוץ למחנה" ונאמר להלן (במדבר יט, ג) "חוץ למחנה", מה להלן - חוץ לג' מחנות, אף כאן - חוץ לג' מחנות. ומה להלן - למזרחה של ירושלים, [קו ע"א] אף כאן - למזרחה של ירושלים.

אלא לרבנן - היכא שריף להו?

כדתניא: היכן נשרפין? - לצפון ירושלים חוץ לשלש מחנות. רבי יוסי הגלילי אומר: אבית הדשן נשרפין.

אמר רבא: מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי הגלילי? - ר' אליעזר בן יעקב היא. דתניא: (ויקרא ד, יב) "על שפך הדשן ישרף" - שיהא שם דשן (שיקדים לשם דשן). ר' אליעזר בן יעקב אומר: שיהא מקומו משופך.

אמר ליה אביי: דילמא במקומו משופך פליגי.

תנו רבנן: השורף - מטמא בגדים, ולא המצית את האור מטמא בגדים, ולא המסדר את המערכה מטמא בגדים. ואיזהו השורף? - המסייע בשעת שריפה. יכול אף משנעשו אפר מטמא בגדים? - תלמוד לומר "אותם" - אותם מטמאין בגדים ומשנעשין אפר אין מטמאין בגדים.

רבי שמעון אומר: "אותם" - מטמאין בגדים, ניתך הבשר - אין מטמאין בגדים.

מאי בינייהו?

אמר רבא: איכא בינייהו - דשוייה חרוכא.